

Ert ärendenr NV-02823-19

Naturvårdsverket

Förslag till nationalpark på norra Gotland

Yttrande

Region Gotland har givits möjlighet att genom remiss yttra sig över Naturvårdsverkets förslag till nationalpark på norra Gotland. Remissen är en viktig milstolpe i ett arbete regionstyrelsen följt under såväl förstudiefasen som under bildandeprojektet.

En utgångspunkt för yttrandet är att regionstyrelsen i februari 2019 beslutade att Region Gotland ser positivt på att gå vidare med arbetet i enlighet med processen för ett bildande av nationalpark. Under bildandeprojektets gång har ingenting framkommit som förändrat denna grundinställning.

Region Gotland tillstyrker därför förslaget till Bästeträsks nationalpark i sin helhet vad avser namn, geografisk avgränsning, syfte, förvaltningsform med mera.

Region Gotland vill passa på tillfället att kommentera de två konsekvenserna för Region Gotland som nämns under punkterna ”Regionala utveckling” respektive ”Vattenförsörjning” i förslaget.

När det gäller punkten kring regional utveckling har Region Gotland, genom en egen förstudie, undersökt möjligheterna för vad en nationalpark kan komma att betyda för utvecklingen av norra Gotland som besöksmål. Regionstyrelsen beslutade i november 2023 om kommande insatser kring information och riktade utlysningar av projekt- och företagsstöd för att stärka upplevelser i nationalparken och dess omland. Målgruppen är aktörer inom besöksnäringen. Nationalparken som besöksanledning för aktiviteter vi förknippar med naturupplevelser kommer också införlivas i den regionala besöksnäringstrategin.

I sammanhanget är det lämpligt att åter poängtera det Region Gotland tog upp i sitt svar till Naturvårdsverket i februari 2019, nämligen att skötsel och utveckling av nationalparken är ett statligt ansvar. Det finns sannolikt ett visst samband mellan statens satsningar på infrastruktur för besökare och den framgång en nationalpark kan ha som motor för den regionala besöksnäringsutvecklingen.

Mot bakgrund av att nationalparkens totalareal kommer att bli drygt 7 000 hektar, varav cirka 5 500 hektar land, är det illavarslande att statsbudgeten för närvarande inte prioriterar anslagen till skötsel av skyddad natur. Detta i ett läge där behoven redan är stora, och där staten dessutom planerar för inte bara en utan två nya nationalparker.

När det gäller den andra punkten, kring vattenförsörjning, instämmer Region Gotland i beskrivningen om att Bästeträsk är en viktig resurs för den allmänna vattenförsörjningen på Gotland. Vattentäkten har genom regionfullmäktiges beslut i januari 2020 ett vattenskyddsområde med föreskrifter.

Region Gotland kan konstatera att nationalparkens föreskrifter kommer inbegripa undantag för underhåll, reglering med flera aktiviteter kopplade till detta vattenuttag. Nationalparkens föreskrifter förväntas därför inte innebära några negativa konsekvenser för Regionens nuvarande vattenuttag.

Som förslaget beskriver, har Region Gotland i nuvarande VA-plan från 2018 aviserat ett förväntat ökat dricksvattenbehov i framtiden, vilket kommer medföra behov av en ny vattendom som medger ett ökat vattenuttag från Bästeträsk. Om en ny vattendom vinner laga kraft kommer Region Gotland även behöva anlägga en ny överföringsledning genom nationalparken, vilket kommer kräva en dispens från nationalparksföreskrifterna.

Region Gotlands tekniska nämnd har i egenskap av VA-huvudman bedömt att dispensansökningarna i ett sammanhang kring en ny vattendom kommer utgöra en mindre administrativ kostnad. Samtidigt kommer nationalparken bidra till att skydda hydrologin i området, vilket i sig är viktigt för råvattentäktens kapacitet och kvalitet. Tekniska nämnden har därför inte har några synpunkter på inrättandet av en nationalpark på norra Gotland.

Förutom tekniska nämndens synpunkter har även Region Gotlands miljö- och byggnämnd haft möjlighet att via en intern remiss komma med synpunkter. I underlaget som nämnden kommer att ta ställning till, finns en rad synpunkter och förslag hämtade från granskningsversionen av Region Gotlands nya översiktsplan. Dessa synpunkter kommer framföras direkt till arbetsgruppen och därigenom komma till nytta i det återstående planeringsarbetet av nationalparken.

Regionstyrelsen

Meit Fohlin
Ordförande Regionstyrelsen

Stefan Hollmark
Regiondirektör